

ВІПІ

Вісник Інтелекту•Таланту•Інновацій

Щомісячна газета Військового інституту телекомунікацій

та інформатизації імені Героїв Крут

Березень 2018 року. Випуск № 19

ЗМІСТ НОМЕРА...

Новини.....	2-5
Застосування новітніх технологій у збройних конфліктах.....	6
Геоінформаційна підсистема автоматизованої системи управління зв'язком у Збройних силах України.....	7
Роль першої української військової юнацької школи імені Богдана Хмельницького в історії ВІПІ.....	8-9
Рівняння на краях.....	10
Професійне ставлення майбутніх викладачів.....	11
Професійне становлення науковця.....	11
Вимоги сьогодення щодо мовної підготовки військових фахівців.....	12
Гурток радіозв'язку у військовому коледжі.....	13
Результати наукової і науково-технічної діяльності інституту за 2017 рік.....	14-15
204 річниця від дня народження великого українського поета Тараса Шевченка.....	15
Наші красуні.....	16

Вітаємо наших переможців „TIDE Hackathon 2018” і бажаємо успішної реалізації всіх майбутніх проектів

ВІПІ – сила! Зв'язківцям – слава!

Новини

Робоча нарада з питань розвитку системи кібернетичної безпеки України

26 березня 2018 року на базі Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут відбулась робоча нарада з питань розвитку системи кібернетичної безпеки України. Нарада відбулась за участі спеціального представника Міноборони Естонії в Україні в галузі оборонних технологій та інновацій генерала Валерія Саара та фахівців з кібернетичної безпеки Збройних сил України, а саме: представників Головного управління зв'язку та інформаційних систем Генерального штабу Збройних сил України та інституту, науково-педагогічних працівників кафедри Захисту інформації та кіберзахисту факультету Бойового застосування систем управління та зв'язку.

Метою робочої наради було обговорення питань, пов'язаних з побудовою, організацією та забезпеченням кібернетичного захисту критичної інфраструктури держави.

Заступник начальника інституту з навчальної роботи полковник Сілко О.В. розповів представникам Естонії про інститут та підготовку військових фахівців з кібербезпеки.

В ході наради було розглянуто та обговорено основні проблеми розвитку системи кіберзахисту в Україні та можливості застосування в подальшому досвіду Сил Оборони Естонської Республіки та Об'єднаного центру передових технологій з кібероборони НАТО (NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence).

Були визначені основні напрямки подальшого розвитку та вдосконалення системи кіберзахисту та підготовки військових фахівців кіберзахисту на базі Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут відкрив свої двері для абітурієнтів

У Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут відбувся День відкритих дверей для абітурієнтів та вихованців Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, які мріють стати курсантами навчального закладу та отримати у майбутньому військову освіту. На відвідувачів чекало багато корисної

та цікавої інформації, виставок, демонстрацій тощо.

Під час зустрічі з керівництвом військового вишу до ліцеїстів та молоді звернувся заступник начальника інституту з навчальної роботи полковник Олексій Сілко, який розповів, що основна увага у навчальному закладі приділяється підготовці військових фахівців до ведення бойових дій у кібернетичному просторі.

– Ми акцентуємо увагу на підготовці фахівців з інформаційної боротьби, тобто протидії в кібернетичному просторі. Вони будуть забезпечувати захист інформаційної інфраструктури держави (автоматизованих систем, інформаційно-телекомунікаційних систем та мереж, інформаційних ресурсів, тощо) від негативного впливу супротивника. По-друге, – це планування й реалізація спеціальних операцій у кібернетичному просторі для досягнення інформаційної переваги над противником. Він також розповів про умови вступу у вищий навчальний заклад, спеціальності, за якими готують і запевнив, що юнаків, які прийшли на День відкритих дверей, будуть раді бачити у новому навчальному році.

Гості побачили сучасні засоби зв'язку, безпілотні летальні апарати і зброю, яка зараз використовуються в зоні АТО, і на якій навчаються майбутні офіцери. Ознайомилися з умовами проживання курсантів, відвідали музей інституту.

З вересня 2017 року у військовому інституті курсанти харчуються за стандартом НАТО. І в цьому переконалися потенційні абітурієнти.

Привітання з міжнародним жіночим днем 8 березня!

Шановні жінки-військовослужбовці та працівники інституту! Вітаю Вас зі святом Міжнародного дня прав жінок і миру – 8 Березня! В цей день ми вшановуємо Березинь сімейного вогнища, коханих та вірних дружин, щирих подруг. І скільки жінці не було б років, вона випромінює своє, притаманне лише їй тепло, сонце, красу. В

Україні жінки служать майже у всіх видах Збройних сил України. На сьогодні на різних посадах проходять службу близько 25-ти тисяч військовослужбовців-жінок. Близько 7 тисяч жінок, які проходять військову службу або працюють у Міністерстві оборони та Збройних силах виконували завдання в районі проведення антитерористичної операції та набули статусу учасника бойових дій. З початку АТО 116 жінок-військовослужбовців нагороджені державними нагородами, з них 4, на превеликий жаль – посмертно, майже 2 тисячі нагороджені відзнаками Міністерства оборони України.

Бажаю, щоб кожен прийдешній день Ви зустрічали з посмішкою, з передчуттям радості, з впевненістю і щирим серцем! Будьте завжди усміхнені, сповнені надій та оптимізму.

Зичу здоров'я, здійснення бажань і надій, успіхів у ваших справах, щоб кожен день був наповнений благополуччям та мудрістю, яка допоможе здолати всі негаразди. Щиро бажаю миру, радості, любові, достатку в домі, щасливої та щедрої долі, а впевненість у завтрашньому дні нехай назавжди наповнює ваші серця!

З повагою Начальник інституту полковник Є.О.СТЕПАНЕНКО.

Новини

Новий хакатон – нові перемоги!

Хакатон – захід, під час якого різні спеціалісти в галузі розробки програмного забезпечення інтенсивно і згуртовано працюють над розв'язанням якоїсь проблем, або створенням нового додатку чи сервісу.

Саме така концепція розвитку систем зв'язку та ін-

форматизації використовується на сьогодні Стратегічним командуванням НАТО з трансформації та Агенцією НАТО зі зв'язку та інформації.

Перший Хакатон під егідою НАТО було проведено в 2016 році в Кракові, а минулого року вперше для участі в Хакатоні, який проводився в Лондоні, було запрошено дві команди від України, які посіли два перші місця у таких дисциплінах, як Modeling Challenge та Coding Challenge.

Цього ж року, в рамках реалізації в Україні проекту з обміну досвідом та знаннями Трестового фонду НАТО з удосконалення системи командування, управління та зв'язку представники Збройних сил України вдруге приймали участь у змаганні фахівців з програмування НАТО „TIDE Hackathon 2018”, яке відбувалося у період з 19 по 23 березня у м. Подгориця, Республіка Чорногорія.

Серед 14 команд з 8 європейських країн українська делегація була представлена трьома командами у трьох дисциплінах, за якими проводилося змагання: моделювання (Modeling Challenge), кодування (Coding Challenge) та комбіноване змагання (Joint Challenge).

Вже традиційно до складу українських ІТ-команд входили випускники нашого інституту, а сьогодні – офіцери військової частини А2724 – Мартиненко Артем, Мельников Дмитро, Колесніков Сергій, Гальчинський Сергій, Кулініч Ярослав, Холмогоров Сергій, Бойко Єлизавета, Анацький Ян. Також до складу команди, яка виступала у дисципліні Joint Challenge, входив курсант кафедри Автоматизованих систем управління факультету Інформаційних технологій Кравченко Анатолій.

За результатами суддівської оцінки, запропонованої у ході змагання, архітектурних та концептуальних рішень, всі наші команди посіли призові місця, а команда з дисципліни Joint Challenge здобула переможне перше місце.

Після проведеного аналізу, отриманий нашими фахівцями досвід з розробки та впровадження елементів С4ISR буде застосований для підготовки майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, а також при підготовці команди інституту до участі у національному Хакатоні, який запланований до проведення у 2018 році.

Щиро вітаємо наших переможців і бажаємо успішної реалізації всіх майбутніх проектів, а курсанту Анатолію Кравченку – успішного завершення навчання в інституті та подальших досягнень у військовій кар'єрі!

**Шановний
Борисе Петровичу!
Прийміть щирі вітання з нагоди
Вашого ювілею!**

Ваш професіоналізм та наполеглива праця зробили вагомий внесок у розвиток освіти, що робить Ваш трудовий шлях справжнім прикладом для наслідування, а відданість роботі в поєднанні з життєвою мудрістю та особистими якостями, забезпечили Вам повагу колег та курсантів. Нехай Ваш шлях буде наповнений новими злетами й досягненнями, а людська шана буде подякою Вам за плідну працю, чуйність, уміння творити добро. Міцного здоров'я Вам, благополуччя, миру, щедрої долі, щастя у житті, творчої наснаги у відповідальній роботі, здійснення заповітних мрій та сподівань! Успіхів у всьому задуманому та нових плідних здобутків на благо військової освіти! Ми безмежно цінуємо Вашу людяність, щирість та раді нашої співпраці! Нехай Господь береже Вас і подарує многії і благії літа!

Колектив Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут!

Новини

**Вітаємо призерів
Всеукраїнського конкурсу
наукових робіт**

15 березня на базі Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) відбувся третій етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі „Військові науки”, в якому взяли участь понад півсотні студентів та науковців із вищих військових та цивільних навчальних закладів України. До участі в заключному етапі науково-практичної конференції було допущено курсантів (студентів), які перемогли в другому турі конкурсу.

Головною метою проведення цього заходу було підведення підсумків конкурсу, в ході якого претенденти на нагородження повинні були зробити наукову доповідь за обраною тематикою і в процесі дискусії захистити результати своїх наукових досліджень. Здобувши перемогу в попередніх етапах конкурсу, на заключній підсумковій науково-практичній конференції Військового інституту телекомунікацій та інформатизації представляли курсанти факультету Інформаційних технологій старший солдат Дніпровська А.М. та солдат Сорока Д.В. Науковий захід працював за трьома секціями, в яких розглядалися питання бойового застосування підрозділів, всебічного забезпечення військ (сил), а також розвитку озброєння та військової техніки.

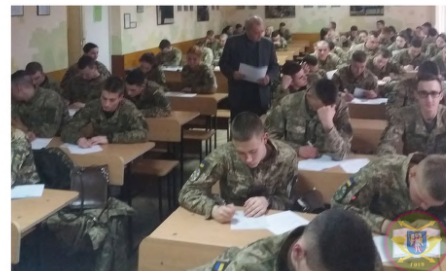
За результатами роботи конференції було визначено переможців, до списку яких ввійшла і ст. солдат Дніпровська А.М., посівши 3 місце у секції розвитку озброєння та військової техніки, а солдата Сорока Д.В. нагороджено сертифікатом за активну участь у конкурсі.

Керівництво інституту вітає переможців та їх наукових керівників! Зичимо наснаги в подальшій роботі, а також творчих успіхів, перспектив і професійного зростання в ім'я процвітання незалежної України!

**Олімпіада з
англійської мови**

Курсанти першого і другого курсів інституту взяли участь в олімпіаді з англійської мови, напрямки – фізика та математика, яка відбулася 17 березня 2018 року з 09.00 до 12.25 в аудиторії 238. Мета заходу полягала у наданні молоді технічного профілю можливості продемонструвати знання англійської мови у площині точної сфери знань, визначити ступінь компетентності курсантів у фізиці й математиці, поглибити міжпредметні зв'язки та взаємointegraцію знань курсантів. Участь курсантів в олімпіаді забезпечує підвищення мотивації та інтересу до навчання, активізує пізнавальну активність та сприяє розвитку творчих здібностей.

Завдання з фізики та математики курсантам пропонувалися англійською мовою. Вибір переможців залежав від кількості балів, отриманих за виконання завдань олімпіади. Кращі курсанти будуть брати участь у Всеукраїнській Інтернет-олімпіаді у квітні цього року.

Олімпіада з математики

14 березня 2018 року в інституті відбулась олімпіада з математики для курсантів першого та другого курсів.

Метою олімпіади є активізація навчально-пізнавальної діяльності курсантів, удосконалення навчального процесу, визначення у курсантів ступеня компетентності з дисципліни.

Захід організували та провели викладачі кафедри математики та фізики Військового інституту телекомунікацій та інформатизації кандидат фізико-математичних наук Рудоміно-Дусяцька І.А., кандидат фізико-математичних наук Кільчинський О.О., кандидат фізико-математичних наук Пасенченко Ю.А.

Цього року в змаганнях взяли участь понад 70 курсантів.

1 місце – ОВЧИННИКОВА Олександра Вікторівна, курсант 164 навчальної групи.

Вітаємо переможців та бажаємо їм подальших успіхів!!!

Кращі знавці української мови

конкурсу з української мови імені П. Яцика, метою якого є утвердження державного статусу української мови, популяризація у військовому середовищі, піднесення її престижу серед молоді, виховання поваги до культури й традицій українського народу.

Від інституту взяли участь курсанти СОРОКА Дарина, ДЄСВ Володимир, ДОБРОШТАН Олексій та курсант КУЗЬМІНСЬКИЙ Віктор – переможці першого етапу Конкурсу. Підготувала їх викладач кафедри військово-гуманітарних дисциплін, к.пед.н. ЛОГВІНЕНКО Н.М.

Вітаємо переможця ДЄСВА Володимира, який другий рік поспіль виборов перше місце!!!

Новини

Підведено підсумки конкурсу підручників, навчальних посібників та монографій за 2017 рік

В інституті щорічно проводиться Конкурс серед підручників, навчальних посібників, які отримали практичне застосування в навчальному процесі, а також монографії з актуальних напрямків розвитку і техніки в номінаціях, що відповідають циклам підготовки військових фахівців за гуманітарними та соціально-економічними, природничо-науковими та військово-професійними напрямами.

Мета конкурсу – забезпечення освітнього процесу навчально-методичними матеріалами, які відповідають вимогам часу та підвищують якість та ефективність підготовки випускників.

27 лютого 2018 року відбулось засідання конкурсної комісії, яка розглянула і підвела підсумки конкурсу підручників, навчальних посібників та монографій за 2017 рік. Конкурс проводився відповідно

до Положення про конкурс підручників, навчальних посібників та монографій. На розгляд конкурсної комісії було представлено 9 навчальних видань за двома напрямами: військово-професійний та природничо-науковий.

Список призерів з кожної номінації:

Військово-професійний напрямок:

перше місце – навчальний посібник „Волоконно-оптичні лінії передачі”, автори: Вакуленко О.В., Могилевич Д.І., Фомін М.М., Явіся В.С.;

друге місце – навчальний посібник „Основи теорії інформації, методів їх обробки та передачі” Ч.І. Інформація. Сигнали. Канали., автори: Грохольський Я.М., Сова О.Я., Степаненко Є.О.;

третє місце – навчальний посібник „Комплексні системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційних систем” Ч.І. Основи організації та забезпечення технічного захисту інформації., автори: Шевченко А.С., Самойлов І.В., Мазулевський О.Є., Артюх С.Г.

Природничо-науковий напрямок:

перше місце – навчальний посібник „Електроживлення телекомунікаційних та інформаційних систем”, автор Радзівілов Г.Д.;

друге місце – навчальний посібник „Диференціальні рівняння”, автори: Рудоміно-Дусятська І.А., Сновида В.Є., Жданова В.В., Жук О.В., Огнева Л.Г.;

третє місце – навчальний посібник „Метрологія, стандартизація, сертифікація”, автори: Дзюба В.М., Жеребило В.Д., Радзівілов Г.Д., Беляков Р.О.

Командуванням інституту переможці конкурсу будуть заохочені преміями та грамотами.

Міжнародні змагання Google HashCode 2018

Курсанти спеціальності Комп'ютерні наук факультету Інформаційних технологій прийняли участь в міжнародних змаганнях Google HashCode 2018.

Hash Code – це командна програма, організована компанією Google для студентів та професіоналів галузі у всій Європі, на Близькому Сході та в Африці. У складі сформованих команд та обраної мови програмування курсанти на протязі п'яти годин вирішували проблему інженерної технології Google, що надана організаторами.

За результатами роботи курсанти показали злагодженість дій, вміння нестандартно мислити, використовувати відомі алгоритмічні прийоми у вирішенні задач. Найкращий командний результат показали курсанти Гелета Д.Р., Гнаговський В.О., Богуцький В.В., Манченко Д.С.

Застосування новітніх технологій у збройних конфліктах

На сьогоднішній день у провідних країнах світу в сфері створення новітньої зброї ведуться розробки та тривають випробування зразків озброєння за трьома напрямками:

– проект зброї на основі лазерного випромінювання, яка застосовуватиметься для засліплення особового складу і техніки, знищення живої сили та озброєння противника;

– проект мікрохвильового випромінювання (неофіційна назва проекту – „Смажені люди”), що діє за принципом роботи мікрохвильової печі.

Як вважають вчені-фахівці, під впливом променя температура шкірних покривів людини підвищується, що змушує водні молекули під ними активно рухатися.

Така зброя (має назву CHAMP на амер. сленгові „чемпіон” та є аббревіатурою повної назви Counter-electronics High Power Microwave Advanced Missile

Project) на-
г р і в а т и м е
шкіру лю-
дини до 130
градусів за 2
секунди і па-
ралізувати-
ме дії особо-
вого складу:
– проект
о т р у й н и х
р е ч о в и н
(газів). Гру-
пою до-
с л і д н и к і в
із техноло-
гічного інституту Нью-Джерсі (New Jersey Institute of Technology) разом з Американським центром з розробки озброєнь (US Army’s Armament Research and Development) проводяться роботи зі створення військової техніки нового покоління, що може змінювати колір у ході воєнних дій в залежності від зовнішнього середовища. Це сприятиме її маскуванню на полі бою.

Також тривають дослідження щодо нанесення на зразки військової техніки та озброєння спеціального покриття, створеного з використанням нанотехнологій. У випадку пошкодження покриття мікроскопічні електронні механізми, відомі як наномашини, надсилатимуть екіпажу сигнал. Це дозволить оперативно визначити проблемні місця та усувати пошкодження під час ведення бою.

Таке покриття подовжить ресурс

військової техніки та озброєння, зробить її менш уразливою від механічного впливу і пошкоджень.

Високоточна зброя, сучасні зразки озброєння та військової техніки побудовані на нових фізичних принципах. Так, наприклад, Пентагон активно розробляє надзвуків літальні апарати, а також бомби, які призначені для бомбардування з космосу лише на визначену ціль.

Це дозволить США завдавати удару по противнику з блискавичною швидкістю (яка у 10 разів перевищує швидкість звуку) з розподілом засобів ураження по визначених цілях.

Характеризуючи новітню зброю, неможливо оминати автоматизовані ракетні комплекси та „інтелектуальні” ракети, які здатні автоматично вибирати та розпізнавати зазначені цілі, визначати оптимальні траєкторії польоту і підходити до цілі під найменш уразливим ракурсом. У 2012 році ВПС та ВМС США придбали у компанії Raytheon 490 комплектів переобладнаних моделей Maverick у варіант ракет з лазерним наведенням AGM-65L/E2 Maverick Laser.

Це озброєння успішно було застосовано американськими військовими по рухомих цілях, а також у міських умовах під час військового конфлікту в Іраку та Сирії.

Військові підрозділи провідних країн світу озброюються бойовими засобами, керування яких здійснюється за допомогою космічних супутників, вдосконалюються зразки безпілотної авіації, автоматизованої військової техніки, застосовуються розвідувально-ударні комплекси, дистанційно керовані засоби зі „штучним інтелектом”.

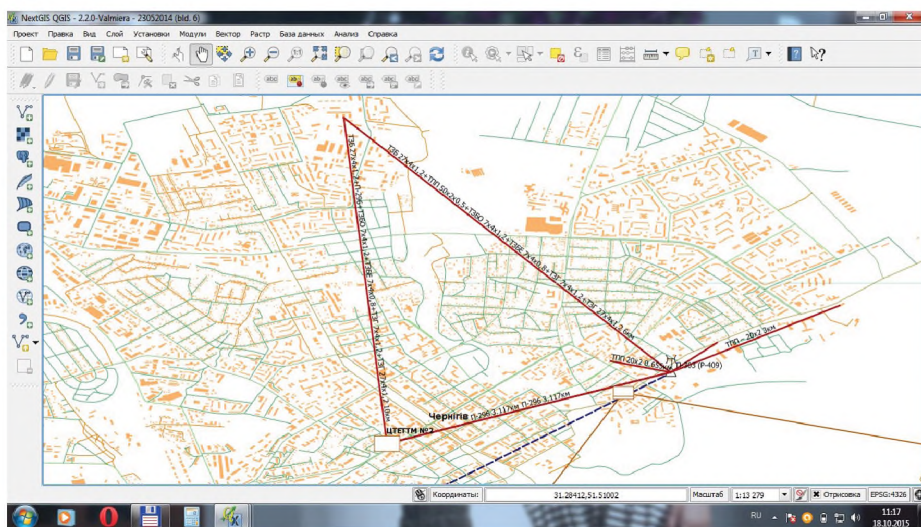
В умовах триваючого збройного конфлікту, ведення збройної боротьби на Сході України, існує нагальна потреба в оснащенні підрозділів Збройних сил України сучасними засобами, зокрема: високоточною зброєю традиційного типу та зразками озброєння, заснованими на новітніх принципах ураження – спрямованої енергії, лазерною, пучковою та іншою зброєю.

Начальник кафедри № 1
полковник Павленко О.А.

Геоінформаційна підсистема автоматизованої системи управління зв'язком у Збройних силах України

Однією із наукових розробок наукового центру являються географічні інформаційні системи (далі ГІС), які відіграють ключову роль у військових операціях. Управління боєм (операцією) багато в чому залежить від наявності точної, просторової інформації для прийняття швидких рішень за оперативною обстановкою.

У цифрову епоху ГІС є відмінним інструментом для командирів у військових операціях. Військові сили використовують ГІС в різних областях, включаючи картографію, розвідку, управління полем бою, аналіз місцевості, дистанційне зондування, та моніторинг можливої терористичної діяльності.

Як свідчить досвід, отриманий при проведенні АТО, планування на тактичному рівні займає від двох до чотирьох годин. В умовах ведення бойових дій особливо критичними є вимоги до оперативності прийняття рішень.

тому витрачання такого часу на планування, зокрема на планування організації зв'язку, неприпустиме.

Одним із можливих шляхів підвищення оперативності та в цілому ефективності роботи органів управління військ зв'язку є створення та впровадження спеціального програмного забезпечення геоінформаційної підсистеми автоматизованих систем управління (далі АСУ) зв'язком Збройних сил України, яке дозволить органам управління:

- значно скоротити час на планування організації зв'язку, на аналіз і оцінювання даних обстановки та прогнозування її розвитку, на доведення завдань до підпорядкованих військ, організацію управління військами, організацію та підтримання взаємодії, накопичення, зберігання та оброблення інформації, ефективний її пошук і надання службовим особам;
- підвищити якість планування;

– вивільнити посадових осіб від рутинної роботи опрацювання великої кількості керівних і нормативних документів, роботи з географічним описом місцевості, проведення рекогносцирування на місцевості, тощо.

Геоінформаційна підсистема АСУ зв'язком ЗСУ призначена для:

- збору, накопичення та візуалізації цифрової інформації про місцевість;
- прив'язки і використання спільно з цифровою інформацією про місцевість різної тематичної інформації користувача;
- створення та видання топографічних і спеціальних карт;
- розроблення та виконання ГІС-додатків, що вирішить широке коло завдань: від аналізу та оцінки місцевості до моделювання дій військ на різних рівнях – від підрозділу до Збройних сил у цілому;
- використовувати програмне забезпечення з відкритим кодом, що не потребує використання додаткових коштів на закупівлю програмного забезпечення.

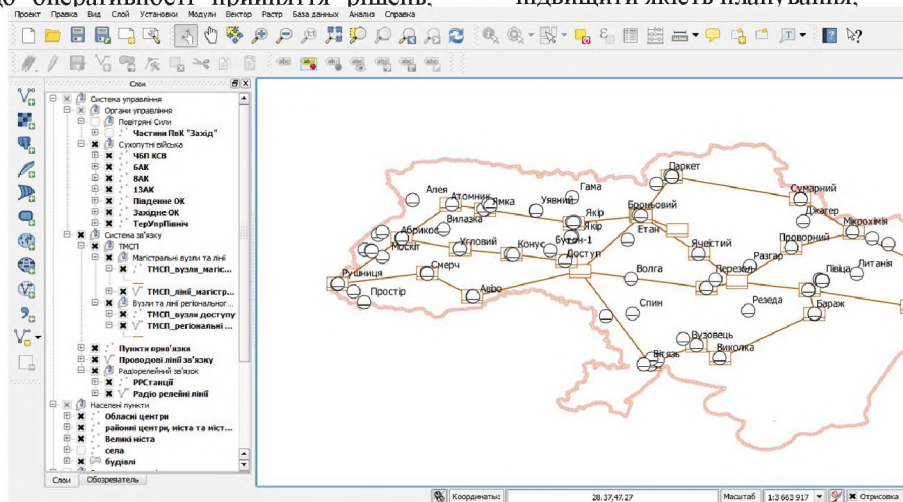
Використання геоінформаційної підсистеми є доцільним при організації та плануванні зв'язку на всіх ланках управління.

Впровадження підсистеми дозволить:

- відображати єдину картину організації зв'язку в цілому;
- зменшити витрати часу на планування зв'язку;
- підвищити якість планування;
- враховувати всі фактори від рельєфу місцевості до об'єктів, які можуть робити радіоелектронні чи будь-які інші перешкоди у роботі засобів зв'язку.

Отже, впровадження у війська зв'язку геоінформаційної підсистеми дозволить скоротити час на прийняття рішення на організацію зв'язку, забезпечити єдиною картографічною інформацією про місцевість командирів, вирішити широке коло завдань, що вирішуються при плануванні організації зв'язку на всіх ланках управління.

Начальник НДВ № 12
майор Драглюк О.В.

Роль першої української військової юнацької школи імені Богдана Хмельницького в історії ВІТІ

У цьому році на державному рівні було відзначено 100-річчя події, яка засвідчила героїзм українського воїнства, юнаків, які стали на захист рідної землі ціною власного життя – бою під Крутами 29 січня 1918 року. Особливо увагу варто приділити головній „бойовій ударній силі” – Першій Українській військовій юнацькій школі імені Богдана Хмельницького, вишкіл та героїзм якої став причиною здобуття 29 січня 2018 року ВІТІ почесного найменування „імені Героїв Крут”.

Проголошення Третім Універсалом Центральної Ради від 7 (20) листопада 1917 року створення Української Народної Республіки, навіть у складі федеративної Російської республіки, протирічило політиці Радянської Росії, яка прагнула поширити свою владу на всю територію колишньої Російської імперії. Реалізації цього плану в Україні заважала Центральна Рада, яка у III Універсалі наголосила на тому, що до скликання Установчих зборів України вся повнота влади знаходитиметься в руках Центральної Ради та Генерального Секретаріату. Таким чином, між більшовицькою владою та Центральною Радою назрівав соціально-класовий конфлікт.

Як результат, в кінці грудня 1917 р. розпочинається радянсько-українська війна. Проголошення 12 грудня 1917 р. у Харкові Української Радянської Республіки поклало початок надходженню з Росії допомоги більшовицьким силам України. Під командуванням В. Антонова-Овсієнка 20 – 30-тисячна армія більшовиків прямувала на Київ залізницею Харків-Полтава-Київ, а з північного сходу у напрямку Курськ-Бахмач-Київ наступав загін М. Муравйова.

В цей час у Києві розпочалося спрямоване проти Української Центральної Ради повстання на заводі „Арсенал”, з огляду на це збройні сили УНР були відправлені на придушення антиукраїнського виступу.

На початку січня 1918 року керівництво Центральної Ради вживає заходів щодо протидії більшовицькій агресії, зокрема перешкоджанню наступу на Київ. Для цього у різних напрямках було вислано загони добровольців,

один із яких було відправлено в район станції Крути – на залізницю Москва-Київ. До складу загону входили:

– Перша Українська військова юнацька школа ім. Б. Хмельницького (у складі 4-х сотень) – 12 старшин та 240 юнаків;

– Перша сотня Допоміжного студентського куреня Січових Стрільців – 116 студентів та гімназистів (з Українського Народного університету, Київського університету Святого Володимира (нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка), двох студентів-медиків із фельдшерської школи та учнів 6 – 8 класів Другої Кирило-Мефодіївської гімназії). Очолював сотню студент Оверко Омельченко;

– добровольці зі складу Куреня Смерті та Чернігівського коша Вільного козацтва – близько 130 вояків.

Однак, особливу увагу варто приділити саме Першій Українській військовій школі імені Б. Хмельницького, як зразку героїзму української „ідейної” молоді. На території Першого Київського Костянтинівського військового училища (нині наш інститут) 20 листопада 1917 р. за наказом Генерального секретаря з військових справ УНР Симона Петлюри було створено Першу Українську військову юнацьку школу імені Б. Хмельницького. Начальником школи став сотник Федір Тимченко, а командиром пішого куреня – сотник Аверкій Гончаренко, якого командувачем військами отаманом Юрієм Капканом було відправлено на оборону залізничних шляхів Гомель-Бахмач і Ворожба-Бахмач. 22 грудня 1917 р. А. Гончаренка було призначено командантом оборони Бахмача.

23 грудня він прибув до Бахмача, а вже 24 грудня 1917 р., після незначної сутички з більшовиками, вони зайняли станцію Доч, узявши в полон двох більшовицьких вояків. Бойова сутичка між юнаками школи і більшовиками відбулася у напрямку станції Ворожба. Станцію Бахмач і місто юнакам школи вдалося відстояти.

На підтримку юнацької школи стала молодь. В червні 1917 р. у Києві ними було організовано Союз середньошкільної молоді

міста Києва, що налічував близько 2000 осіб, а у серпні 1917 р. – відбулася маніфестація вірності української молоді перед будинком Центральної Ради. Як результат, молодь подала до Центральної Ради план створення організаційного комітету, який мав зайнятися організацією молодіжних збройних сил. Оскільки план урядом було відхилено, організація молоді для військової оборони проходила самотужки. Молодіжний комітет 11 січня у 7 номері газети „Нова Рада” подав відозву до академічної молоді, у якій говорилося, про необхідність стати до оборони України студентству: „Прийшов грізний час для нашої Батьківщини. Як чорна гайворонь, обсіла нашу Україну російсько-„большевицька” грабницька орда, котра майже щодня робила у нас нові захвати...”.

Українська фракція центру Університету св. Володимира закликала студентів-українців усіх вищих шкіл записуватись до „Куреня Січових Стрільців”, який формувался зі студентів Університету св. Володимира та Українського народного університету, звідки, пізніше, мали розподілитися серед декількох українських військових частин для піднесення культурно-національної свідомості та відваги. Всі юнаки, які записалися до куреня, повинні були негайно з’явитися до його казарми за адресою Печерськ, вулиця Московська, Костянтинівська військова школа.

На заклик студентства відгукнулися учні Української гімназії ім. Кирило-Мефодіївського братства, студенти та гімназисти інших навчальних закладів. Усі вони прибули до будинку Костянтинівської військової школи,

Роль першої української військової юнацької школи імені Богдана Хмельницького в історії ВІТІ

який на той час був порожнім, оскільки юнаки, які там навчалися, перебували на фронті. Ейфорію патріотично налаштованої молоді ледь загасила реальність із поверненням 26 січня із фронту до школи її юнаків у кількості 300 осіб: „брудні, змучені, ледве плентались, – як тіні...”. Їх повернення з-під Бахмача було обумовлено безвихіддю: відсутністю харчів, амуніції, а головне – військового посилення, за яким, власне, вони і повернулися, залишивши незначну кількість бойових товаришів для оборони позицій.

Однак, реалії засвідчили, що війська немає, а єдиною бойовою силою, ще не досить вишколеною (військова підготовка тривала 5-6 днів), без військового однострою (юнаки були вдягнені у власний одяг) та якісної зброї (рушниці, які отримала сотня, були старі та поржавілі) була Перша сотня Студентського куреня. Вона отримала наказ вирушати на фронт на чолі зі студентом Українського університету Оверком Омельченком, який уже мав бойовий досвід. Сотню було поділено на 4 чети.

27 січня 1918 р. Студентський курінь від'їхав до Крут. Сюди ж 28 січня з Києва прибув паротяг із залізничною платформою, на якій було встановлено гармату. Командиром цієї гармати був старшина полку ім. Б.Хмельницького С. Лощенко. Платформа з гарматою зайняла позицію між лівим та правим флангами українських військ. Під час бою вона під'їжджала до сусідньої станції Пліски та відчайдушно обстрілювала ворожі війська, що драгувало більшовиків.

Начальником всього фронту – як лівого, так і правого флангу був командир пішого куреня Першої Української військової школи сотник А. Гончаренко. Загалом у Крутах перебувало близько 450 студентів, гімназистів та юнаків, які мали на озброєнні 8 – 10 (за іншими даними – 18) кулеметів та одну гармату на залізничній платформі.

Більшовицькі сили в районі Крут нараховували близько 6 тисяч солдат та балтійських матросів. Однак, у бою безпосередню участь взяли до 3 тисяч осіб. Таким чином, радянські війська у кілька разів чисельно переважали захисників Крут.

Наступ більшовиків почався зранку

29 січня 1918 р. На лівому фланзі проти студентів наступали матроси-балтійці та сибіряки з армії Р. Берзіна. Правий фланг, де знаходились юнаки, атакували червоногвардійці зі складу загонів П. Єгорова. За спогадами кулеметника Студентської сотні „...як почався бій, то більшовицька артилерія змовкла, стріляла увесь час тільки наша”.

Однак, більшовицькі лави, уперто просуваючись вперед. Поступово в оборонців почали закінчуватися набої. На позиціях студентів та юнаків почали замовкати кулемети – перегрівшись на морозі, вони швидко псувались. У цей час петроградські червоногвардійці з 1-го Петроградського загону, а також замоскворецька та тверська червоні гвардії почали рішучий наступ на правий фланг, де знаходились юнаки. За таких обставин сотник А. Гончаренко віддав наказ студентам і юнакам відступати. Але правий і лівий фланги були розділені між собою залізничним насипом, яким уже курсував ворожий потяг, тому вчасно наказ про відступ отримали лише сотні Першої Української військової школи. Відступаючи з поля бою, вони забирали з собою не лише кулемети, а й тіла товаришів та поранених, оскільки, поховань в районі місця бою не було виявлено.

Із вивченого нами списку загиблих воїнів, похованих на Аскольдовій могилі, немає жодного воїна Першої Української юнацької військової школи ім. Б. Хмельницького. Однак, вони є у списку воїнів, які залишилися живими. Серед них: Валентин Атамановський, Аверкій Гончаренко, Михайло Михайлик, Блаватний, Богаєвський Микола, Боженко Северин, Бурко Демид, Винник Федір, Горошко, Горячко Сергій, Данилюк Матвій, Дзюблик Василь, Дудка Г. Ємець, Заїка Іван, Захарченко Д., Кушнір Іван та Михайло, Лавренко Михайло, Лисогір Семен, Семен Лощенко, Лукович (Лякович), Матвієнко Степан, Монкевич Борис, Недада (Недава) та інші.

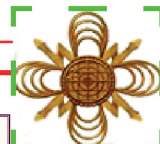
Втрати українців у Крутянській битві становили, за одними даними, від 80 до 100 загиблих (у т. ч. й страчених після бою студентів), втрати більшовиків – не менше 300 вбитих. На думку дослідників, загальні втрати росіян могли складати до 1500 убитих та поранених.

На думку інших дослідників, фактичні втрати українських військ під Крутами були такими: Перша українська військова школа: вбитих – 8 – 10; поранених – 25 – 30, разом – 33 – 40 вбитих та поранених юнаків (їхні прізвища, на жаль, невідомі); Студентська сотня: вбитих у бою – 10 – 12; розстріляних та замордованих – 29; поранених – 30 – 35; полонених – 7, разом – 76 – 83 вбитих і поранених студентів та гімназистів; втрати „куреня Смерті”, на жаль, невідомі.

Бій під Крутами мав важливе історичне значення, бо, триваючи понад п'ять годин, за іншими даними з дев'ятої ранку до сьомої вечора, застримав наступ більшовиків на Київ на декілька днів, тим самим дозволивши урядові УНР досягти міжнародного визнання України на переговорах у Бресті 9 лютого 1918 року між керівництвом УНР та державами Четверного союзу (Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія). Підписання Брест-Литовського мирного договору стало, по суті, першим міжнародно-правовим актом, який визнав УНР – незалежною державою, суб'єктом міжнародного права.

Однак, ще однією історичною подією для українського воїнства стало присвоєння 29 січня 2018 р., із нагоди 100-ї річниці історичних подій під Крутами та з метою вшанування подвигу Героїв Крут і військово-патріотичного виховання військовослужбовців Збройних сил України, Президентом Петром Порошенком Військовому інституту телекомунікацій та інформатизації почесного найменування імені Героїв Крут. Відповідний Указ Глави держави підписав під час проходження урочистостей у присутності всього особового складу інституту. З нагоди присвоєння інституту імені Героїв Крут Верховний Головнокомандувач вручив начальникові інституту полковнику Євгену Степаненку бойовий прапор інституту. „Інститут по праву заслужив високе звання імені Героїв Крут. Ним будуть пишатися і ті, хто навчається зараз, і ті, хто вже закінчив його та служить в українському війську”, – зазначив Президент П. Порошенко.

*Викладач кафедри № 3
к.і.н., Садикова В.В.*

Рівняння на кращих

Досвід кращих викладачів та науковців жінок в реалізації освітнього процесу та наукової діяльності на факультеті інформаційних технологій

Фесьоха Надія Олександрівна народилася в селі Оринин Кам'янець-Подільського району, Хмельницької області. Там же із золотою медаллю закінчила 11 класів Оринішської ЗОШ-інтернат. Вже тоді мала задатки викладача, тому що частенько після уроків залишалась в школі де допомагала своїм однокласникам із домашнім завданням чи пояснювала пройдений матеріал відсутнім.

На думку Надії, немає чоловічих та жіночих професій. Науковець каже, що їй ще з шкільних років подобалися точні науки, вона нарівні з хлопцями брала участь в олімпіадах із фізики, займала перші місця. Це додавало впевненості в тому, що може реалізуватися в цій галузі. Наука – це та галузь, де жінці можна успішно конкурувати з чоловіками, адже немає великих фізичних навантажень, лише ментальні. А отже, твій результат залежить тільки від тебе, твоїх ідей, твоєї продуктивності, а також здатності успішно розв'язувати наукові задачі. Також її захоплюють наукові досягнення двох всесвітньо відомих жінок – Марії Склодовської-Кюрі й Розалінди Франклін. Кілька разів перечитувала літературні розвідки про них. До речі, до гендерної рівності в науці, зокрема у вітчизняній, ще ой як далеко...

Після закінчення школи вступила до Кам'янець-Подільського училища. Так як училище знаходилося поряд з

військовим ліцеєм та військовим інститутом, частенько мріяла приміряти військову форму і випробувати себе в ролі військової. Після закінчення училища вирішила піти на військову службу за контрактом. Її мрія здійснилась. Потрапила до міста Васильків Київської області в Навчальний Центр Повітряних Сил, де проходила військову службу за контрактом. Але на цьому вона не зупинилась – вирішила стати офіцером. З військової частини отримала рекомендацію до вступу у виш. І ось в серпні 2008 зарахована до ВІТІ НТУУ „КПІ” міста Києва. Приходилось не легко, адже потрібно було адаптуватись в чоловічий колектив, так як була єдиною військовослужбовцем-жінкою в групі. Кожного разу потрібно було доказувати, що жінки в армії можуть справлятися з обов'язками на рівні з чоловіками. Але це лише загартувало її дух. Ось і промайнуло 6 років навчання і Збройні сили отримали чергове поповнення молодих офіцерів. Надію було направлено на подальше проходження служби в стіни рідного інституту на посаду начальника відділення навчальної лабораторії кафедри Комп'ютерних інформаційних технологій. І знову чоловічий колектив.... На кафедрі вона знову була єдиною військовослужбовцем-жінкою, практика роботи в чоловічому колективі уже для неї була знайома. Мрія бути викладачем її не покидала і після певного періоду служби вирішила спробувати себе в цій ролі. На початку вела лише практичні заняття від наглядом начальника кафедри, а потім уже і сама. Було важко, адже працювати викладачем – це велика відповідальність. Дискримінації як жінка-викладач ніколи не відчувала.

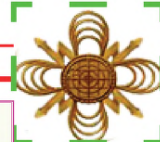
Тенденції зростання жіночої присутності в науці та навчальній діяльності набирають обертів, тому що їм є що принести у ці сфери. Крім того, у жінок є природні якості, як от уважність до деталей, відповідальність до роботи, що важливо в науці.

Популяризувати науку серед жінок треба зі шкільного віку – показувати їм можливість інженерії, програмування, науки. Спробувавши це, вони не будуть противитися можливості обрати такий шлях, якщо будуть відчувати в собі таку спроможність.

На факультеті Інформаційних технологій навчається курсант 231 навчальної групи Крушеницька Ірина Петрівна, яку товариші та друзі характеризують як чудову та чуйну людину, хорошого спеціаліста, прекрасного співрозмовника, інколи, жартома, кажуть „Ірина, ти талановита та прекрасна у всьому”.

Народилася Ірина Петрівна 18 серпня 1995 року в місті Києві. Навчалася з 2002 р. до 2013 р. у гімназії „Міленіум” у Києві, де показала себе старанною ученицею, що знадобилось їй у майбутньому. Шлях у доросле життя обрала військовий і у 2014 році вступила до Військового інституту. Сім'я схвалила вибір доньки і всіляко її підтримувала, а особливо брат Олександр, для якого Ірина з того часу стала не просто сестрою, а колегою-військовослужбовцем, адже він сам проходить військову службу у в/ч А0515 міста Києва. Як всебічно розвинена особистість Ірина постійно приймає активну участь в суспільному житті та є відмінником навчання протягом останніх 6 семестрів, неодноразово перемагала в конкурсі з української мови імені Петра Яцика. У змаганнях на першість інституту серед жінок з „комплексної силової вправи” зайняла I місце. Як творча та талановита особистість завжди приймає активну участь у оглядах-конкурсах художньої самодіяльності. За свої здобутки, курсант 231 навчальної групи Крушеницька Ірина Петрівна нагороджена академічною стипендією Кабінету Міністрів України.

Професійне ставлення майбутніх викладачів

Старший лейтенант Болотюк Юлія Володимирівна народилася 11 лютого 1993 року в місті Прилуки, Чернігівської області в родині цивільного зв'язківця та вчителя математики та інформатики. Ще з малку Юлія Володимирівна прагнула поєднати професіоналізм батька та матері, продовжити сімейну династію, отримати достойну освіту. Так під час участі в обласній олімпіаді, котра проходила у Чернігівському військовому лицейі з посиленою військово-фізичною підготовкою, Юлія настільки захопилася військовою справою, що вже без сумнівів визначилася з подальшою професією.

В серпні 2010 року бажання здійснюються, і Юлія Володимирівна вступає до нашого навчального закладу та ще і на факультет інформаційних технологій. Під час навчання неодноразово приймала участь у курсантських конференціях та семінарах, реалізовувала свої ідеї в військово-науковому гуртку кафедри, а участь в конкурсі студентських та курсантських робіт лише підтвердили прагнення майбутнього офіцера зайняти почесне місце серед військових науковців.

Слід зазначити, що велике значення в курсантські роки Юлії Володимирівни відіграв заступник начальника інституту з навчальної роботи полковник Сілко О.В. Досвід роботи з особовим складом, як в бойових підрозділах, так і в науково-педагогічних колективах дав можливість Олексію Вікторовичу з першого погляду розпізнати в жіночих очах прагнення до військово-наукової кар'єри. Плідна робота досвідченого викладача з молодою курсанткою, вже на молодших курсах принесла перші плоди у вигляді диплома I та III ступенів в конкурсі студентських робіт, а робота на випускних курсах (магістерська робота) – до створення навчального тренажера-емулятора маршрутизатора Cisco.

Офіцерську службу Юлія Володимирівна розпочала на посаді інженера навчально-лабораторного комплексу кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем. Новий колектив, сучасне навчально-лабораторне обладнання надихнули до плідної роботи на кафедрі уже в якості офіцера. Не менш цікава робота військово-наукового гуртка кафедри дає можливість Юлії Володимирівні втілювати отримані знання в перспективному напрямі розвитку як робототехніка. Схемотехнічне мислення курсантів та викладачів кафедри зі знаннями з основ програмування Юлії Володимирівни дали вже перші результати, які ми бачили на X науково-практичній конференції інституту у вигляді макетів роботів на основі мікроконтролерів Arduino. А викладання на кафедрі дисциплін „Операційні системи в сучасних телекомунікаційних засобах” та „Телекомунікаційні та інформаційні мережі” наштовхнуло Юлію Володимирівну спробувати себе в ролі викладача. Той отриманий досвід під час навчання в ВУЗі Юлія Володимирівна з любов'ю втілює в життя в якості „другого викладача” під час проведення лабораторних та практичних занять з улюблених дисциплін.

Викладач кафедри № 11, майор Залужний О.В.

Професійне становлення науковця

Близько 7 тисяч жінок, які проходять військову службу або працюють у Міністерстві Оборони, Збройних силах та нашому інституті виконували завдання в районі проведення АТО та набули статусу учасника бойових дій. З початку АТО 116 жінок-військовослужбовців нагороджено державними

Нагородами. Майже дві тисячі нагороджені відзнаками Міністерства оборони», – зазначив глава оборонного відомства. Однією з яких і є героїня нашої розповіді – це чарівна жінка у погонах, яка була нагороджена відзнакою міністра оборони „Нагрудний знак учасник АТО”. Влітку 2015 року Бондаренко Тетяна Василівна приймала активну участь в проведенні антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей. В зоні відповідальності сектора „С” та безпосередньо займалась тестуванням спеціального програмного забезпечення, щодо евакуації поранених з поля бою, яке було розроблено в Науковому центрі зв'язку та інформатизації інституту. У 2015 році Тетяна закінчила наш інститут. Після отримання першого офіцерського звання „лейтенант” та диплому магістра за кваліфікацією „Інформаційні управляючі системи та технології спеціального призначення”. Тетяна залишилася на службі в Науковому центрі зв'язку та інформатизації на посаді молодшого наукового співробітника науково-дослідного відділу інформаційного, математичного та програмного забезпечення інформаційних систем.

За час проходження служби на посаді старший лейтенант Бондаренко Т.В., показала себе не лише як дисциплінований, відповідальний і наполегливий офіцер, а й розсудливий, досвідчений фахівець, який працює над собою та підвищує свій професійний рівень та навички. За досить короткий час служби в Науковому центрі зв'язку та інформатизації Тетяна постійно записує на свій рахунок чимало наукових статей та тез. Займається винахідницькою та раціоналізаторською роботою. Тетяна приймає активну участь у науково-дослідних роботах для потреб військ зв'язку, таких як: „Аналітік”, „Крапка”, „Уніфікація”, „Ресурс”.

Але Тетяна Василівна не зупиняється на своїх досягненнях та виявляє подальшу наполегливість до знань у своїй професії.

НС НДВ № 33 майор Дехтяр С.В.

Вимоги сьогодення щодо мовної підготовки військових фахівців

Важливість вивчення англійської мови для військових дуже зросла за останнє десятиліття. Це зростання в основному є результатом двох чинників: зміни ролі військових фахівців та розширення оборонних відносин.

Все частіше збройні сили різних країн беруть участь у багатонаціональних військових та навчальних операціях, як правило під егідою Організації Об'єднаних Націй або НАТО (Північно Атлантичного Альянсу). В більшості випадків до складу гуманітарних та миротворчих сил входять представники різних держав, які перебувають під спільним командуванням. Найчастіше саме англійська мова є тією, що використовується для спілкування між різними національними контингентами та для зв'язку зі штабом.

Військовий фахівець практично має володіти іноземною мовою на рівні, необхідному для ведення бесіди в ситуативному та професійному спілкуванні з метою одержання інформації.

Робота щодо організації та здійснення мовної підготовки військовослужбовців проводиться відповідно до вимог Концепції мовної підготовки особового складу Збройних сил України, затвердженої наказом Міністра оборони.

Вивчення іноземної мови є складовою частиною загальної підготовки офіцерів Збройних сил України та покликане забезпечити формування комунікативної компетенції, практичне оволодіння іноземною мовою згідно з мовним стандартом НАТО – „STANAG 6001” (міжнародний військовий стандарт, створений НАТО, для регулювання обладнання, процедур, тактики, військових навчань та практично всього, що впливає на роботу збройних сил різних країн під час проведення військових операцій та спільних навчань). – від мінімально необхідного для військовослужбовців – СМР-1 до рівня носія англійської мови – СМР-5.

Рівень 1: елементарний користувач. Може розуміти і вживати побутові повсякденні вирази, а також будувати елементарні речення з метою задоволення конкретних потреб. Може відрекомендуватись або представити когось.

Може запитувати і відповідати на запитання про деякі деталі особистого життя, про людей, про речі, тощо. Може взаємодіяти на простому рівні, якщо співрозмовник говорить повільно і чітко.

Рівень 2: добрий користувач. Може розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на теми, близькі і часто вживані на роботі, у навчанні, під час дозвілля, тощо. Може вирішити більшість проблем під час перебування у країні, мова якої вивчається. Може просто і зв'язано висловитись на знайомі теми або теми особистих інтересів. Може описати досвід, події, сподівання, мрії тощо.

Рівень 3: досить добрий користувач. Може розуміти основні ідеї тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й дискусії за фахом. Може вільно спілкуватися з носіями мови. Може чітко, детально висловитись на широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти.

Рівень 4: незалежний користувач. Може розуміти широкий спектр достатньо складних та об'ємних текстів. Може висловлюватись швидко і спонтанно. Може ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті, навчанні та роботі, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання.

Рівень 5: досвідчений користувач. Може розуміти практично все, що чує або читає. Може вилучити інформацію з різних усних чи письмових джерел, узагальнити її і зробити аргументований виклад у зв'язній формі. Може

висловлюватись спонтанно, дуже швидко і точно.

Оптимальним рівнем володіння іноземною мовою для військовослужбовців вважається СМР-2.

Начання передбачає оволодіння слухачами чотирьох основних навичок: аудіювання, говоріння, читання та письмо. По завершенню навчання слухачі складають екзамен (тест) з визначення рівня володіння іноземною мовою за чотирма видами мовленнєвої діяльності, який оцінюється

за стандартизованими мовленнєвими рівнями відповідно до стандарту НАТО „STANAG 6001”. За результатами екзамену слухачі отримують сертифікат про рівень володіння іноземною мовою відповідно до стандарту НАТО „STANAG 6001”.

Оцінювання рівня володіння іноземною мовою здійснюється на базі Навчально-наукового центру іноземних мов Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського.

Володіння іноземною мовою надає військовим чимало переваг. Так, наприклад, для слухачів, які успішно склали тести, передбачена можливість підвищити рівень знання іноземної мови на мовних (фахових) курсах за кордоном. На сайті Міністерства оборони України у розділі „Кадрова політика” розміщено план кадрового забезпечення міжнародних програм навчання військовослужбовців та працівників Збройних сил України у військових навчальних закладах іноземних держав. На 2018 рік планом кадрового забезпечення міжнародних програм навчання військовослужбовців та працівників Збройних сил України у військових навчальних закладах іноземних держав передбачено стажування військових фахівців у Сполучених Штатах Америки, Канаді, Великій Британії, Німеччині, Франції, Швейцарії, Італії, Туреччині, Австрії, Естонії, Словачкі, Литві, Латвії, Кореї, Польщі, Австралії, Словенії.

*Старший викладач кафедри № 5
Дідурик А.І.*

Гурток радіозв'язку у військовому коледжі

Майже 10 років, при Музеї військ зв'язку Збройних сил України, котрий розташований на території 179 навчально-тренувального центру військ зв'язку (м. Полтава) працює дитяча радіоаматорська колективна радіостанція. Відразу зазначу, що вона являється єдиною у Збройних силах України та у військах зв'язку. Ось чому навіть у позивному цієї радіостанції закладені букви, визначаючи приналежність даної станції – У(Україна), Р(Радіо), Х(Хвилі), В(Війська), З(Зв'язок), англ. UROHWZ.

Керівником цієї радіостанції є Єрмачков В'ячеслав Іванович, ветеран Збройних сил України, ветеран Військ зв'язку, почесний радист СРСР, багаторазовий переможець багатьох міжнародних змагань по радіозв'язку світу, Європи та України.

Радіоклас, в якому проходять заняття операторів цієї радіостанції буквально „обвішаний” його дипломами та сертифікатами багатьох країн з усіх континентів світу.

Останні п'ять років до колективу операторів цієї радіостанції залучили курсанти Військового коледжу сержантського складу. Справа в тому, що практична робота в радіоаматорському ефірі нічим не відрізняється від реальної роботи радиста, по забезпеченню радіозв'язку у складній ефірній обстановці, в умовах реальних перешкод, при організації зв'язку на реальних відстанях. До цих факторів ще потрібне вміння користуватися комп'ютерними програмами, вміння швидко оцінювати обстановку, що утворюється у ході радіообміну, а також правильно вести радіообмін на трьох

мовах (українська, російська, англійська). Тим паче, останнім часом, англійська мова, найбільш поширена у повсякденному використанні у радіообміні.

Враховуючи те, що у Військово-му коледжі сержантського складу навчаються і дівчата, то першими операторами з метою пропаганди

професії військового зв'язківця серед представників „прекрасної статі” стали саме вони. Також хочу відмітити той факт, що три роки поспіль, Чемпіонами України з радіозв'язку на коротких хвилях, були якраз оператори-дівчата.

Першими дівчатами-операторами стали курсанти коледжу Олена Костюченко, Тетяна Макієнко, Ірина Скоряк, Яна Хлистуєнко та Дарина Недосіка.

Теоретичні та практичні знання та навички, отримані на заняттях у коледжі, дозволили у дуже короткий термін засвоїти їм особливості радіозв'язку в аматорському ефірі, керувати імпортомним приймально-передавальним пристроєм (трансвером), своєчасно здійснити заміну радіочастот при зміні ефірної обстановки, впевнено проводити радіообмін на відстанях до 3 – 4 тисяч кілометрів в умовах реальних перешкод.

Буквально після 2 – 3 тренувань дівчата стали активно приймати участь у змаганнях як по Україні, так і міжнародного рівня.

За підсумками 2017 року команда операторів-дівчат Військового коледжу у рейтингу аматорських радіостанцій України посіла 16 місце із 75 радіостанцій. Багаточисленні дипломи та медалі, які отримали дівчата за 2016 – 2017 роки наглядно свідчать про майстерність та вміння, отримані при роботі на радіостанції у радіоаматорському ефірі. Про їхню майстерність

також свідчить той факт, що вони можуть за 1 хвилину проводити по 3 – 4 радіообміни! І це при тому, що потрібно, при необхідності, миттєво змінити „мову” радіообміну, набрати текст, що надійшов на клавіатурі.

12 січня 2018 року команда Військового коледжу сержантського складу у складі дівчат – курсантів Ірини Скоряк та Дарини Недосіки прийняли участь у Чемпіонаті України по радіозв'язку на коротких хвилях телефоном. За 4 години роботи вони встановили 240 радіозв'язків з радіостанціями України.

Хочеться відмітити, що природні закони розповсюдження радіохвиль в цей день були явно не на стороні нашої команди. Але тим не менш, застосувавши всю свою майстерність та вміння дівчата зуміли показати чудовий результат – 15 місце серед 150 учасників Чемпіонату. Якщо враховувати, що відповідно до Єдиної Спортивної Класифікації України, жіночі колективи рахуються окремо від чоловічого, то

результат команди Військового коледжу сержантського складу в цьому Чемпіонаті дуже високий.

Відповідно до наказу від 18.03.2018 року № 5 Ліги радіоаматорів України „Про присвоєння спортивних розрядів учасникам Чемпіонатів України 2018 року із радіозв'язку на КХ” присвоєно перший спортивний розряд з радіоспорту курсантам Скоряк І.В. та Недосіка Д.В.

*Заступник начальника коледжу з навчальної роботи
підполковник Бурмак Ю.А.*

Результати наукової і науково-технічної діяльності інституту за 2017 рік

Головною метою наукової і науково-технічної діяльності інституту у звітному періоді було забезпечення реалізації Державної програми розвитку озброєння та військової техніки, проведення прикладних досліджень в інтересах військ зв'язку, підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів а також військово-наукове і науково-технічне супроводження розробок інформаційно-телекомунікаційних систем, що сприяло підготовці спеціалістів зв'язку, практичній роботі щодо допомоги по вирішенню проблемних питань військовим частинам та органам військового управління.

Основними формами наукової і науково-технічної діяльності інституту були:

виконання науково-дослідних та науковий супровід дослідно-конструкторських робіт;

розробка підручників, монографій, дисертацій, наукових збірників, статей, наукових доповідей, програмного забезпечення, а також участь у розробці статутних (нормативних) документів;

проведення військово-технічної експертизи зразків озброєння та військової техніки, що створюються;

здійснення підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації;

організація роботи військово-наукових товариств курсантів;

аналіз, узагальнення і розповсюдження досвіду наукової роботи та втілення цього досвіду у навчальний процес інституту;

підготовка і проведення наукових конференцій і семінарів;

проведення наукових досліджень у ході тактико-спеціальних занять, відпрацювання практичних рекомендацій щодо їх удосконалення;

підготовка рецензій на наукові праці;

патентно-ліцензійна, раціоналізаторська і винахідницька робота.

Характеристика результатів наукової і науково-технічної діяльності інституту за 2017 рік:

1. Згідно плану наукової і науково-технічної діяльності інституту виконувалось 12 НДР, наукове супроводження виконання 11 ДКР.

2. Науковим та науково-педагогіч-

ним складом інституту було виконано 188 оперативних завдань.

3. Основні зусилля були спрямовані: створення сучасної цифрової мобільної компоненти системи військового зв'язку ЗСУ та розробка технічних вимог до її елементів;

розробка пропозицій щодо створення сучасної автоматизованої системи управління зв'язком;

розробка технічних вимог до нових апаратних комплексів та засобів зв'язку та автоматизації;

дослідження та випробування засобів радіозв'язку тактичної ланки управління провідних світових виробників;

визначення шляхів покращення системи кібернетичного захисту в інформаційно-телекомунікаційних мережах ЗСУ;

формування технічних вимог до різних елементів та підсистем автоматизованої системи управління військами; вдосконалення форм та методів технічної експлуатації та ремонту засобів зв'язку та автоматизації;

розробка комплексу інформаційно-розрахункових задач планування системи зв'язку різних ланок управління, тощо.

4. План проведення досліджень на навчаннях інституту виконаний в повному обсязі.

5. 9 – 10 листопада було проведено Х-ту науково-практичну конференцію за темою „Пріоритетні напрямки розвитку телекомунікаційних систем та мереж спеціального призначення. Застосування підрозділів, комплексів, засобів зв'язку та автоматизації в АТО” на базі ВІТІ. За результатами конференції виданий збірник доповідей та тез доповідей, загальним обсягом 164 тез доповідей на 283 аркушах, в якій приймали участь представники НДУ, ВВНЗ, підприємств та установ з усієї країни.

Крім того в інституті проведено 43 науково-практичних семінари на кафедр та в науковому центрі інституту, в яких взяли участь 524 особи.

Всього протягом 2017 року науково-педагогічний склад інституту приймав участь у 13 наукових конференціях та семінарах (втому числі в 5 міжнародних).

5. Винахідницька та раціоналізаторська робота інституту. Комісією з винахідництва та раціоналізаторства інституту розглядалися тільки ті пропозиції, які носили дійсно інноваційний зміст та характер.

За 2017 рік отримано: 1 патент на корисну модель, який отримав друге місце на всеукраїнському конкурсі „Кращий винахід року”, свідоцтво про раціоналізаторську пропозицію – 24. Негативними чинниками, які впливають на винахідницьку та раціоналізаторську роботу є: відсутність фінансування (статті кошторису) та матеріального стимулювання винахідників та раціоналізаторів.

6. Науковці інституту приймали участь у виконанні 17 завдань по забезпеченню зв'язком частин та підрозділів, які виконують завдання щодо забезпеченню цілісності та недоторканості держави.

7. На протязі 2017 року в інституті підготовлено та видано: 11 навчальних посібників, 68 статей увійшли в 4 Збірники наукових праць ВІТІ (фахове видання затверджено наказом Міністерства освіти і науки України), Збірник доповідей та тез доповідей Х науково-практичної конференції ВІТІ, Збірник наукових праць (суспільні науки), 20 навчально-методичних матеріалів.

8. Науковий потенціал інституту складає: 296 наукових і науково-педагогічних працівників, з них: 17 докторів наук, 62 кандидата наук.

9. В 2017 році закінчив навчання в докторантурі інституту 1 офіцер, навчання в ад'юнктурі інституту закінчили 4 офіцери. Підполковник Сальник С.В. захистив дисертаційну роботу в рік випуску з ад'юнктури, підполковник

п/п-к Лебідь Є.В. подав дисертаційну роботу до захисту в спеціалізовану Вчену раду. Відбувся захист докторської дисертації докторантом інституту 2013 року випуску підполковником Чевардіним В.Є.

Здійснюється підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою, в 2017 році підготовку проходили 13 осіб.

10. Науково-організаційним відділом інституту була проведена робота по підготовці документів щодо ство-

Результати наукової і науково-технічної діяльності інституту за 2017 рік

рення спеціалізованої вченої ради інституту.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2017 року № 5-дк була утворена спеціалізована Вчена рада СРД 26.710.01 по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеню доктора наук та наукового ступеню кандидата технічних наук до 31 грудня 2019 року за двома науковими спеціальностями:

- 05.13.06 „Інформаційні технології”;
- 20.02.14 „Озброєння і військова техніка”.

Наказами начальника інституту від 01.06.2016 року № 52 та від 27.09.2017 року № 142 було відкрито докторантуру за науковими спеціальностями 255 – озброєння та військова техніка та 126 – інформаційні системи та технології.

У 2017 році інститут отримав ліцензію освітньої діяльності на III освітньо-науковому рівні – Накази Міністерства освіти і науки України від 05.09.2016 року № 1073 та від 02.06.2017 року № 113-л за науковими спеціальностями 255 – озброєння та військова техніка, 126 – інформаційні системи та технології, за якими здійснюється підготовка в ад'юнктури.

11. Переможцями XVII міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яценка стали курсанти:

Дєєв В.Б. – 253 навчальна група (1 місце);

Мозертов А.О. – 132 начальна група (2 місце);

Маков С.О. – 261 навчальна група (2 місце).

Наукова робота курсантів 241 навчальної групи Буханевича Д.А. та Бойка С.В. (науковий керівник доцент кафедри № 22 підполковник Нестеренко М.М.) отримала диплом першого ступеня у всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних робіт у 2016 – 2017 навчальному році в галузі „військові науки”.

Начальник НОВ
підполковник Діянчук І.М.

204 річниця від дня народження великого українського поета Тараса Шевченка

Щороку в Україні 9 і 10 березня відзначають „Шевченківські дні” – роковини народження і смерті духовного вельетня українського народу, „національно-повнокровного поета” (Є. Маланок), письменника світової слави, чий боротьба, ідеї, творчість стали складовою частиною ідей і культурних скарбів вільного світу. Дату 9 березня 1814 року внесено до календаря знаменних і пам'ятних дат ЮНЕСКО для відзначення в усьому світі.

Щоб сучасній молоді краще зрозуміти Т. Шевченка, Шевченка-людину, Леонід Ушкалов радить звернутись до листів і щоденника Кобзаря. Т.Г. Шевченко був актором, співаком, режисером, який навіть на засланні пробував робити спектаклі. Скульптор, художник, фотограф. Шевченко є автором понад тисячі полотен: пейзажі, портрети, картини на історичні теми.

Своє розуміння творчості Т.Г. Шевченка, знання його біографії, своє ставлення до нього, його ролі у житті курсанти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації виявляють, беручи участь у різних етапах щорічних Всеукраїнських конкурсів імені Тараса Шевченка, науково-практичних конференціях. Так, готуючись до участі у студентських наукових конференціях, присвячених 200-літтю Т.Г. Шевченка, курсанти нашого інституту, відкрили для себе ще одну його іпостась – іпостась воїна крізь віки.

А. Дніпровська пише: „Ми звертаємося до його творчості і спостерігаємо суттєво новий погляд (викликаний неспокойним сьогоднішнім країнним в умовах Революції Гідності та гібридної війни на сході країни) української молоді на Кобзаря, для якої Т. Шевченко став сучасником, адже „поет говорить до нас крізь гомін, віяння і болі нашого часу. Він стає сучасником, бо слово любові не старіє і не в'яне” (Є. Сверстюк).

Під час Революції Гідності в Україні

творчість Кобзаря знову надихає відчайдушних захисників. „Біблійне „Спочатку було Слово” для Майдану означало: спочатку було Слово Шевченка. Та безумовно не тільки слово, а й сам Тарас Шевченко прийшов на Майдан, щоб стати в лави його бійців. До нього приходили по насагу, інтелектуальну аналітику, моральну допомогу у важку, іноді смертну хвилину. Шевченко був поруч – воював, співав, міркував, кликав уперед. За словами учасників тих буремних подій, найпопулярнішою стала картина художника Юрія Шаповала, на якій Тарас Шевченко крокує до палаючої барикади вулицею Грушевського із шиною через плече, він на мить оглядається і проникливо дивиться в очі кожному з нас. Портрет Т. Шевченка розташований і над меморіалом, який зібрано з фото загиблих героїв „Небесної сотні” на вулиці Інститутській. Кобзар тужно дивиться на героїв, нібито проводжаючи їх в останню путь.

„Смійся, лютий враже! /Та не дуже, бо все гине, – /Слава не поляже;

/Не поляже, а розкаже, /Що діялось в світі, /Чия правда, чия кривда /

І чий ми діти. /Наша дума, наша пісня /Не вмре, не загине...”

Отже, сучасна боротьба за Україну та творчість Тараса Шевченка мають тісні взаємозв'язки, які пролягли крізь простір і час. Кобзар знову постав перед нами не тільки як геніальний поет, а й як національний символ, сподвижник у боротьбі за гідність і свободу, адже Т. Шевченко – це ми, це і є Україна”.

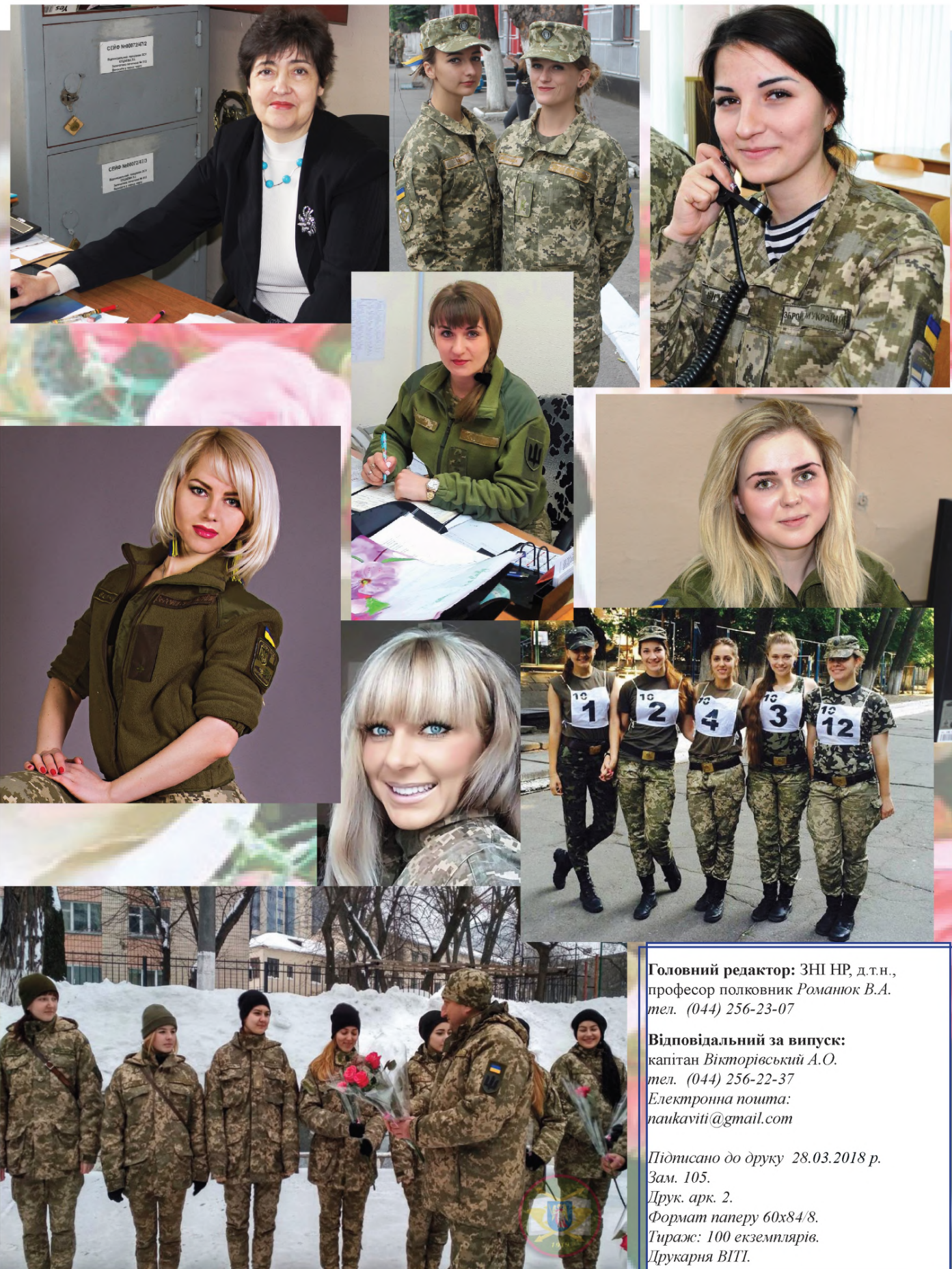
Лише усвідомлення багатьох іпостасей Шевченка, дослідження його біографії через листи, щоденникові записи, свідчення його сучасників та знання фактів із його життя, що виходять за межі шкільних підручників, допоможуть нам побачити Людину, високоосвічену, інтелектуальну; правильно читати його геніальну поезію, зрозуміти його видатні картини і відчувати Тараса Григоровича ближчим до нас.

Бажаємо всім успіхів на шляху до Тараса Шевченка!

Начальник кафедри № 3
к.т.н. полковник Саєнко О.Г.

Наші красуні

Головний редактор: ЗНІ НР, д.т.н., професор полковник *Романюк В.А.*
тел. (044) 256-23-07

Відповідальний за випуск:
капітан *Вікторівський А.О.*
тел. (044) 256-22-37
Електронна пошта:
naukaviti@gmail.com

Підписано до друку 28.03.2018 р.
Зам. 105.
Друк. арк. 2.
Формат паперу 60x84/8.
Тираж: 100 екземплярів.
Друкарня ВІТІ.